

Pääministeri Vanhasen ja työmarkkinajärjestöjen tapaaminen 9. joulukuuta 2008

Palkansaajakeskusjärjestöjen täydentävät ehdotukset talouskasvun ja työllisyyden edistämiseksi

On elvytyksen aika

Yhdysvaltojen asuntoluottomarkkinoilta alkanut finanssikriisi on levinnyt koko maailmantalouteen, aiheuttaen aidosti globaalien negatiivisen taloussokin. Finanssikriisillä tulee olemaan suuri kielteinen vaikutus myös reaalityalouteen Suomessa. Työttömyyden kasvu ja työllisyyden lasku voivat muodostua dramaattisen suuriksi jos finanssipolitiikkaa ei muuteta vielä elvyttävämmäksi. Mahdollisesti liian voimakkaasta elvytyksestä aiheutuvat haitat ovat kaikissa oloissa pienempiä kuin ne massiiviset taloudelliset ja inhimilliset kustannukset, joita aiheutuisi liian vaatimattomasta elvytyksestä.

Eurooppalainen elvytyspolitiikka on lähtenyt siitä, että finanssipolitiikkaa kevennettäisiin noin prosentti suhteessa bruttokansantuotteeseen. Suomessa elvytystoimet ovat tähän asti keskittyneet verotuksen keventämiseen. Palkansaajakeskusjärjestöt esittävät, että veropolitiikan lisäksi tarvitaan voimakasta investointiluonteista menoelvytystä. Elvytyspakettia tulee valmistella kolmikantaisesti ja sen mittaluokka tarkentuu tammikuuhun 2009 mennessä.

Elvytysuunnitelman tulee olla nopeavaikutteinen ja uskottava. Menojen lisäämisen pääpainon tulee olla toimenpiteissä, jotka voidaan toteuttaa nopeasti ja joiden työllisyysvaikutus on maksimaalinen. Uskottavan suunnitelman osana tulisi olla näkemys valtiontalouden vakauttamisesta sekä veropolitiikan kehittämisestä. Loppuvaalikauden veronkevennysten painopiste tulee olla palkansaajien verotuksen keventämisessä.

EMU-puskurit ovat käytössä

Työeläkejärjestelmässä EMU-puskurirahastoja on tänä syksynä otettu käyttöön toimintapääomien turvaamiseksi ja työttömyysvakuutusrahaston puskurin avulla alennetaan ensi vuonna työttömyysvakuutusmaksuja. Puskurirahastojen enimmäiskoko mitoitettiin aikanaan liian pieneksi, mikä rajoittaa suhdannevaikutuksien tasaamismahdollisuuksia ja voi johtaa pidemmässä taantumassa maksujen nostamiseen kun puskurit on loppuun käytetty.

Palkansaajakeskusjärjestöt vetoavat työnantajiin, jotta yritysten vahvoja taseita käytettäisiin nyt henkilöstön osaamistason kohottamiseen ja pidättäytyttäisiin mahdollisimman pitkälle lomautuksista ja irtisanomisista. Toisaalta valtiovallan ei pidä uhata työttömyysturvan leikkauksilla ja siten aiheuttaa suomalaisissa kotitalouksissa luottamuspulaa.

SAK

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Hakaniemenranta 1, 3. krs, 00530 Helsinki
PL 157, 00351 Helsinki
vaihde 020 774 000
www.sak.fi

STTK

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Mikonkatu 8 A, 6. krs, 00100 Helsinki
PL 421, 00101 Helsinki
vaihde (09) 131 521
www.sttk.fi

AKAVA

Akava ry
Rautatietäisenkatu 6
00520 Helsinki
vaihde 020 7489 400
www.akava.fi

9.12.2008

Rakennemuutokseen vastaaminen ja kasvuedellytysten parantaminen

Suomeen tarvitaan kansallinen rakennemuutosrahasto, josta rahoitetaan talouden rakennemuutoksesta kärsivien alueiden ja paikkakuntien kehittämistoimenpiteitä. Vastaavaa rahastoa on esitetty myös globalisaatorahaston nimellä. Ensi vuoden talousarvion rakennemuutospaikkakuntien tukeen varatut 28 miljoonaa voivat toimia siemenrahana tälle rahastolle. Jatkossa myös elinkeinoelämän tulisi osallistua rahaston pääomittamiseen.

Rahastoa valmistelemaan tulee perustaa kolmikantainen työryhmä, jonka toimeksiantoon tulisi kuulua myös Euroopan globalisaatorahaston tehokkaamman hyödyntämisen selvittäminen.

Järjestöt korostavat paremman ennakoivuuden ja riskiarvioinnin tärkeyttä myös rakennealueiden ja paikkakuntien kehittämistoimenpiteissä.

TYKESin rahoitus ja jatkuvuus työelämän kehittämisen ohjelmana tulee turvata sen integroitua yhä tiiviimmin TEKESin muuhun toimintaan.

Työvoiman työ- ja opiskelukyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen edellyttävät ennakoivaa työkyvyn ylläpitämistä ja kuntoutusta koskevien voimavarojen lisäämistä ja sitä koskevan lainsäädännön kehittämistä. Samoin tulee huolehtia nuorison hyvinvoinnista mm. valmisteilla olevan opiskelijahuoltolain uudistamisen yhteydessä.

Nyt on panostettava tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Uusiutuvan energian käytön edistämiseen on viime vuosina käytetty valtion varoja yhteensä yli 70 miljoonaa euroa vuosittain. Hallitus on jo arvioinut että tukitarpeet voisivat 2010-luvulla olla jopa nelinkertaiset. Hallituksen tulisi nopeasti kasvattaa ilmasto/energia-klusteritutkimuksen rahoitusta.

Kuntataloutta tulee vahvistaa

Jo hallitusohjelman, kehyspäättöksen ja peruspalveluohjelman perusteella oli selvää, että kuntataloudessa oli tiukan menokurin aika. Kuntatalouden ajautuminen todelliseen ahdinkoon on nykyisessä suhdannetilanteessa ajankohtainen riski. Valtiontalouden hyvää liikkumavaraa tulisi käyttää kuntatalouden vahvistamiseen eli kansalaisten peruspalvelujen turvaamiseen. Heikkenevä taloustilanne voi muutoin ajaa yhä suuremman osan kunnista lomautusten, palvelujen karsimisen, verotuksen kiristämisen ja velanoton tielle. Kuntien tulee pidättäytyä lomautuksista ja irtisanomisista.

Kuntatalouden kokonaisuus ei ole pidemmänkään päälle kestävä, vaan kuntien voimavarojen on oltava sopusoinnussa niille annettujen tehtävien kanssa. Valtion rahoitusosuutta hyvinvointipalveluissa voidaan kasvattaa ja samalla uudistaa kuntien ja valtion välisiä taloussuhteita siten, että kuntia kannustetaan aktiiviseen työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaan ja irti pelkästä tukiriippuvuudesta. Kuntataloudesta huolehtiminen on osa koko Suomen alueellisesti tasapainoista kehittämistä.

9.12.2008

Valtion tuottavuusohjelma harkittava uudelleen

Valtion tuottavuusohjelman henkilöstövähennykset vuoteen 2011 jo päätettyjen 9 645 henkilötyövuoden lisäksi ovat hallituksen kehyslinjauksen mukaisesti 4800 henkilövuotta ajoittuen vuosille 2012 – 2015. Talouskriisin myötä tuottavuusohjelman taloudelliset perusteet ovat poistuneet.

Valtion tuottavuusohjelman mukaisista kaavamaisista henkilöstöleikkauksista tulee luopua. Valtiosektorin tuottavuutta tulee kehittää aidosti henkilöstön kanssa yhteistyössä työmenetelmiä kehittämällä ja tietotekniikkaa hyödyntämällä. Valtion tuottavuusohjelmaa on tarkistettava siten, että valtio ei omilla toimillaan ole vähentämässä työvoiman kysyntää tilanteessa, jossa Suomea uhkaa kriisin johdosta joukkotyöttömyys.

Työmarkkinajärjestöt ovat toistuvasti ilmaisseet huolensa työsuojelun ja työvoimapalvelujen voimavaroista. Niitä ei pidä tässä suhdannetilanteessa vähentää.